

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Resultatrapport for finansforetak

1. halvår 2021

DATO:
23.08.2021

Innhold

1	Hovedinntrykk	4
2	Banker, kredittforetak og finansieringsforetak	6
2.1	Banker	6
2.2	OMF-foretak	12
2.3	Forbrukslån i banker og finansieringsforetak	12
2.4	Finansieringsforetak	15
3	Forsikringsforetak og pensjonskasser	18
3.1	Livsforsikringsforetak	18
3.2	Pensjonskasser	21
3.3	Skadeforsikringsforetak	25
4	Vedlegg	28
4.1	Makroøkonomiske størrelser	28

1 Hovedinntrykk

Norske banker oppnådde et betydelig bedre samlet resultat i første halvår 2021 enn i samme periode året før. Resultat før skatt tilsvarte 1,2 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK), mot 0,9 prosent ett år tidligere. Resultatforbedringen innebar en økning i samlet egenkapitalavkastning på 2 prosentpoeng, til 10,8 prosent.

Den viktigste årsaken til bankenes resultatforbedring var betydelig lavere tap på utlån. Samlede tap tilsvarte 0,1 prosent av utlån i første halvår, mot 0,7 prosent ett år tidligere. Reduksjonen i utlånstap var særlig markert for gruppen av store banker, påvirket av tilbakeføringer av tidligere tapsavsetninger. Omfanget av misligholdte engasjementer har sunket noe de siste kvartalene, og tilsvarte 2,0 prosent av utlånsvolumet ved utgangen av første halvår. Misligholdsnivået er høyest i gruppen av mellomstore banker, som følge av høyt misligholdsnivå i flere av forbrukslånsbankene.

Bankenes netto renteinntekter var 5 prosent lavere i første halvår i år enn i samme periode i fjor. Den kraftige rentenedgangen etter pandemiutbruddet medførte reduserte netto renteinntekter i andre kvartal 2020. I forhold til forvaltningskapitalen har netto renteinntekter vært relativt stabile de påfølgende kvartalene. Bankenes driftskostnader er tilnærmet uendret i forhold til GFK. Som følge av reduksjonen i netto renteinntekter, har bankenes kostnad/inntektsforhold likevel økt med i overkant av 2 prosentpoeng sammenlignet med ett år tidligere, til 45 prosent.

Tolv månedersveksten i norske bankers utlån tok seg opp til 3,3 prosent ved utgangen av andre kvartal, etter avtakende vekst de fire foregående kvartalene. Det har særlig vært redusert utlånsvekst til bedriftskunder det siste året. Norske banker hadde en tolv månedersvekst til innenlandske bedriftskunder på 4,9 prosent pr. utgangen av juni, mens de utenlandske bankenes filialer kun hadde en marginalt positiv vekstrate. For utlån til personkunder har det derimot vært en økende vekstrate det siste året, hvor de norske bankene har stått for økningen. Norske banker hadde en utlånsvekst til personkunder på 5,8 prosent ved utgangen av juni, mens veksten fra utenlandske filialer var 6,5 prosent.

Volumet av **forbrukslån** i foretakene som inngår i Finanstilsynets kartlegging var ved utgangen av første halvår 12,5 prosent lavere enn ett år tidligere. Justert for salg av porteføljer av misligholdte lån var reduksjonen på 9 prosent siste år. Reduksjonen i utlånsvolum har avtatt noe i det siste kvartalet. Lønnsomheten for foretakene i utvalget er samlet på samme nivå som ett år tidligere, som følge av lavere tap på utlån, mens netto renteinntekter avtok. Volumet av misligholdte forbrukslån i alle foretak i utvalget tilsvarte 14,8 prosent av utlånsmassen. Dette er et halvt prosentpoeng lavere enn ett kvartal tidligere, men 1,4 prosentpoeng høyere enn året før. For gruppen av norske banker med forbrukslån som hovedaktivitet utgjorde misligholdte lån 22,7 prosent, en økning på i overkant av 3 prosentpoeng siste år, men en svak nedgang fra kvartalet før. For disse bankene er misligholdsnivået høyere for utlån til kunder i utlandet enn til norske kunder.

Livsforsikringsforetakene fikk et totalresultat på 0,6 prosent av GFK i første halvår 2021, mot 0,1 prosent i tilsvarende periode i fjor. Hovedårsaken til bedringen er en økning i investeringsinntektene. I kollektivporteføljen var den verdijusterte avkastningen, som inkluderer urealiserte verdiendringer, på 7,5 prosent i første halvår 2021, opp fra 0,3 prosent i samme periode i fjor. Avkastningen i investeringsporteføljen var 15,7 prosent i første halvår 2021.

Pensjonskassene hadde også en økning i investeringsinntektene og resultatene i første halvår 2021 sammenlignet med samme periode i 2020. Den verdijusterte avkastningen i kollektivporteføljen var 9,9

prosent, opp fra null prosent i første halvår 2020. Verdiøkning på aksjer er hovedårsaken til bedringen i avkastningen.

Skadeforsikringsforetakene hadde også et sterkere resultat i første halvår 2021 sammenlignet med samme periode i 2020. Bedringen i resultatet skyldes i første rekke en betydelig bedring i finansresultatet, hvor størsteparten av inntjeningen kommer fra realisasjon av aksjegevinster. Redusert aktivitetsnivå i befolkningen som følge av vedvarende koronatiltak bidro til å øke lønnsomheten i forsikringsvirksomheten. Resultatet før skatt utgjorde 27,2 prosent av premieinntektene for egen regning i første halvår 2021, mot 11,8 prosent i første halvår 2020.

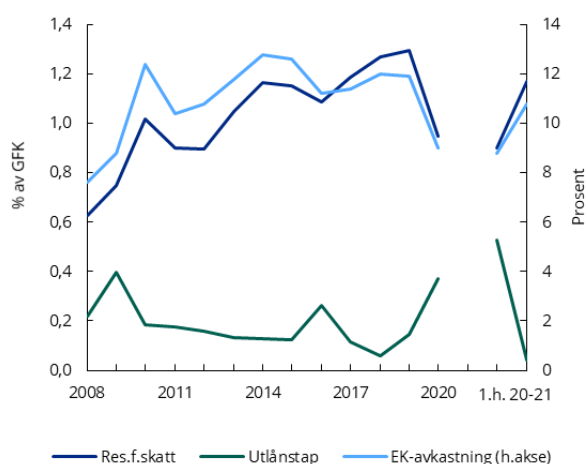
2 Banker, kredittforetak og finansieringsforetak

2.1 Banker

Resultat

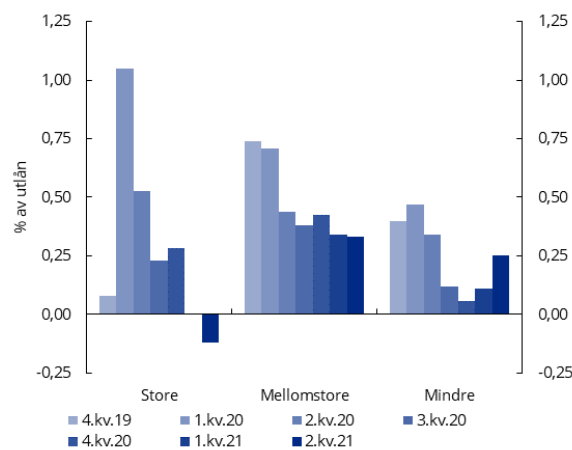
- Resultat før skatt for samtlige norske banker var 35 prosent høyere i første halvår 2021 enn i samme periode året før. Lave tap på utlån så langt i år var den viktigste forklaringen til resultatforbedringen, mens reduserte netto renteinntekter bidro negativt til resultatutviklingen.
- Samlet egenkapitalavkastning var 10,8 prosent i første halvår 2021, som var to prosentpoeng høyere enn i første halvår 2020.¹ Til tross for bedringen fra året før var egenkapitalavkastningen fremdeles lavere enn i årene før pandemiutbruddet, se figur 2.1.
- Bankenes samlede tap på utlån tilsvarte 0,1 prosent av den gjennomsnittlige utlånsmassen i første halvår 2021. I samme periode i fjor var tapsnivået 0,7 prosent av utlån, utløst både av betydelige tapsavsetninger på eksponeringer mot offshore-relaterte næringer og usikkerhet om pandemiens effekt på norsk økonomi. I første halvår 2021 var det særlig lave tap i gruppen av de store bankene, som hadde en samlet netto tilbakeføring av tap i andre kvartal, se figur 2.2.²

Figur 2.1 Lønnsomhetsutvikling i norske banker

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.2 Utlånstap pr kvartal (annualisert), grupper av banker

Kilde: Finanstilsynet

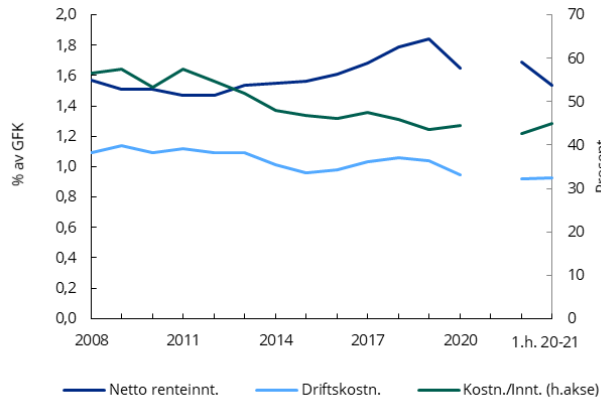
- Netto renteinntekter sank betydelig etter pandemiutbruddet i 2020, i hovedsak som følge av reduserte innskuddsmarginer, se figur 2.3. Netto renteinntekter for bankene samlet var 5 prosent lavere i første halvår 2021 enn i samme periode året før. Sett i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital har netto renteinntekter vært relativt stabile etter første halvår i fjor, se figur 2.4.

¹ Alle nøkkeltall hvor resultatposter ses i forhold til forvaltningskapital eller utlån er annualisert.

² Store: DNB Bank og de 6 store regionsparebankene. Mellomstore: Øvrige banker (39) med en forvaltningskapital større enn 10 mrd. kroner. Mindre banker: 69 banker med forvaltningskapital mindre enn 10 mrd. kroner

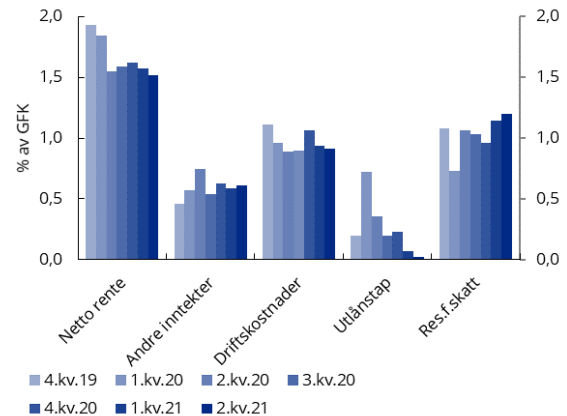
- Bankenes netto provisjonsinntekter økte sammenlignet med ett år tidligere, særlig for de store bankene. Økningen kom i særlig grad fra eiendomsmegling og investeringsbanktjenester.

Figur 2.3 Netto rente og driftskostnader i norske banker

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.4 Kvartalsvis utvikling i resultatposter

Kilde: Finanstilsynet

- Bankenes driftskostnader var 4 prosent høyere i første halvår i år enn i samme periode i 2020, men var stabile sett i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital. Lavere driftsinntekter enn året før, som følge av reduksjonen i netto renteinntekter og lavere positive verdiendringer på finansielle instrumenter, førte til at det aggregerte kostnad/inntektsforholdet steg fra 42,6 prosent til 45,0 prosent i første halvår, se figur 2.3.

Tabell 2.1 Resultat for samtlige norske banker

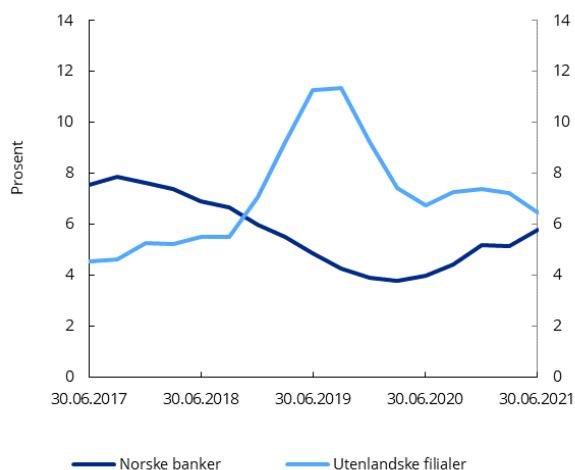
	1.halvår 21		1.halvår 20	
	Mill. kr.	% GFK	Mill. kr.	% GFK
Netto renteinntekter	43 474	1,54	45 953	1,69
Andre inntekter	16 920	0,60	18 128	0,67
herav verdiendr. finansielle instrumenter	2 181	0,08	5 084	0,19
Driftskostnader	26 183	0,93	25 132	0,92
herav lønn og personalkostnader	14 125	0,50	13 027	0,48
Resultat før tap på utlån	34 211	1,21	38 949	1,43
Bokførte tap på utlån	1 213	0,04	14 434	0,53
Gev/tap ikke-fin.eiendeler	-1	0,00	0	0,00
Resultat før skatt	32 997	1,17	24 515	0,90
Skattekostnad	6 778	0,24	4 587	0,17
Resultat etter skatt	26 219	0,93	19 928	0,73
Egenkapitalavkastning (%)	10,8		8,8	

- Bankenes utlånsvekst økte noe i andre kvartal, etter avtagende vekst de fire foregående kvartaler. Ved utgangen av første halvår var den samlede tolv månedersveksten 3,3 prosent, inkludert utlån ført i gruppeeide OMF-foretak.
- Veksten i bankenes utlån til innenlandske personkunder har vært tiltagende i perioden etter pandemiutbruddet. Norske banker har i flere år hatt en lavere utlånsvekst til personkunder enn de utenlandske filialene, men har økt veksten de siste par årene, se figur 2.5. For norske banker og

utenlandske filialer samlet var veksten 5,9 prosent, en økning på nær halvannet prosentpoeng siste år.

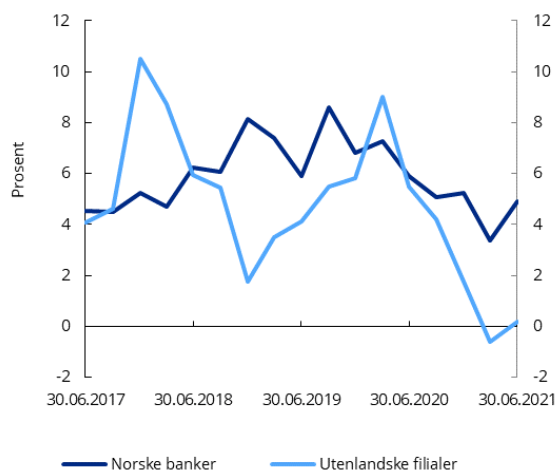
- Vekstraten i utlån til innenlandske bedriftskunder, fra norske banker og utenlandske filialer samlet, var nær 8 prosent ved utbruddet av pandemien i første kvartal 2020. De påfølgende kvartalene sank veksten markert. I andre kvartal i år økte veksten igjen svakt, til en tolv månedersvekst på 3,2 prosent ved utgangen av juni. De utenlandske bankenes filialer har vist sterkest nedgang i vekst siden pandemiutbruddet, og hadde en vekst på kun 0,2 prosent ved utgangen av første halvår. Veksten fra norske banker var 4,9 prosent, se figur 2.6.

Figur 2.5 Vekst i utlån til innenlandske personkunder

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.6 Vekst i utlån til innenlandske bedriftskunder

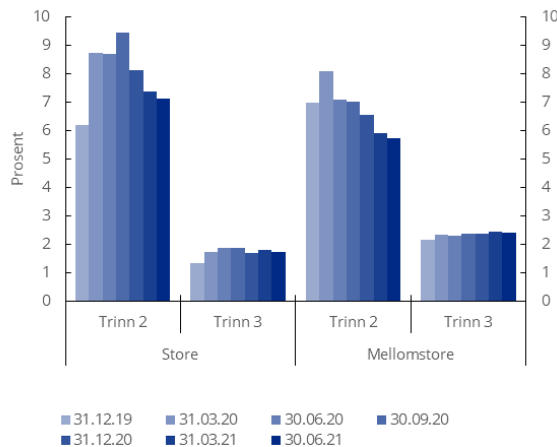

Kilde: Finanstilsynet

Tabell 2.2 Balanseutvikling for samtlige norske banker

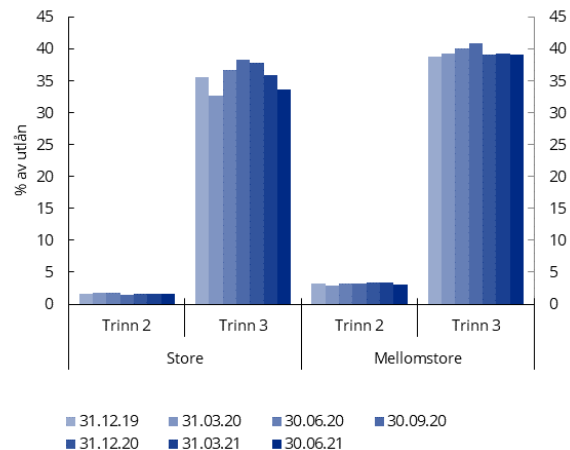
	30.06.2021		30.06.2020		vekst i %
	Mrd.kr	% av br. utlån	Mrd.kr	% av br. utlån	
Forvaltningskapital	5 465,7		5 374,3		1,7
Brutto utlån til kunder	3 936,2		3 816,2		3,1
... Inkl. utlån i gruppeeide OMF-foretak	4 258,5		4 122,9		3,3
Tapsnedskrivninger på utlån	-35,6	-0,9	-38,7	-1,0	-8,0
herav trinn 1	-4,7	-0,1	-4,8	-0,1	-2,7
herav trinn 2	-5,1	-0,1	-6,6	-0,2	-22,7
herav trinn 3	-25,8	-0,7	-27,2	-0,7	-5,4
Brutto misligholdte eng., 90 dager	33,7	0,9	35,9	0,9	-6,2
Andre misligholdte eng.	46,5	1,2	49,0	1,3	-5,3
Gjeld til kredittinstitusjoner	362,4		425,1		-14,7
Innskudd fra kunder	2 707,0		2 448,6		10,6
Verdipapirgjeld	1 563,5		1 643,4		-4,9

Figur 2.7 Andel utlån med økt kredittrisiko, IFRS 9-trinn 2 og 3

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.8 Avsetningsgrad for utlån i IFRS 9-trinn 2 og 3

Kilde: Finanstilsynet

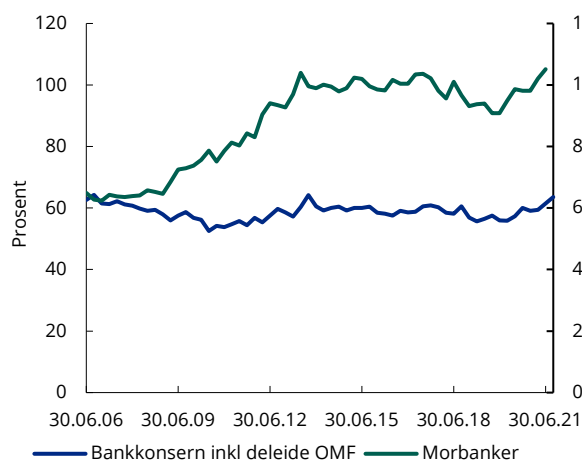
- Kredittforringede utlån, dvs. utlån vurdert i trinn 3 etter regnskapsreglene IFRS 9, utgjorde 1,7 prosent av totale utlån for gruppen av de store bankene, mot 1,9 prosent ett år tidligere, se figur 2.7. For gruppen av mellomstore banker har andelen utlån i trinn 3 steget svakt det siste året, til 2,4 prosent av utlån. Avsetningsgraden på utlån i trinn 3 har sunket for begge grupper det siste året, se figur 2.8.
- For gruppen av store banker har andelen utlån med vesentlig økt kredittrisiko hvor det ikke har vært en tapshendelse, dvs. utlån vurdert i trinn 2 etter IFRS 9, sunket fra 8,7 prosent ett år tidligere til 7,1 prosent det siste året. Gruppen av mellomstore banker har redusert andelen slike lån til 5,6 prosent, en nedgang på halvannet prosentpoeng siste år og lavere enn før pandemiutbruddet. Avsetningsgraden på utlån i trinn 2 har vært relativt stabil for begge grupper de siste 12 måneder.
- Omfanget av bankenes engasjementer misligholdt mer enn 90 dager siden forfall var 6 prosent lavere enn ett år tidligere, og tilsvarte 0,9 prosent av brutto utlån. Andre misligholdte engasjementer, hvor det ennå ikke var gått 90 dager, men hvor det er lite sannsynlig at motparten vil være i stand til å møte sine forpliktelser³, sank med 5 prosent, og utgjorde 1,2 prosent av brutto utlån.

Finansiering

- Innskudd fra kunder økte med 10,6 prosent siste år. Veksten var høyest for de største bankene.
- Innskuddsdekningen var 105,1 prosent i morbank. Inkludert utlån i hel- og deleide OMF-foretak var innskuddsdekningen 63,6 prosent.
- Andelen egenkapital og ansvarlige lån av bankenes forvaltningskapital har økt gjennom de siste årene, mens markedsfinansieringsandelen har avtatt, se figur 2.10.
- Andelen markedsfinansiering fra utenlandske kilder har avtatt etter 2016, og de tre siste kvartalene har under halvparten av markedsfinansieringen vært fra utenlandske kilder, se figur 2.11.
- Andelen markedsfinansiering med løpetid over ett år har vært relativt stabil de siste 10 årene og har variert mellom 60 og 70 prosent i hele perioden. Ved utgangen av andre kvartal 2021 var andelen markedsfinansiering med løpetid lengre enn ett år på 66 prosent, se figur 2.12.

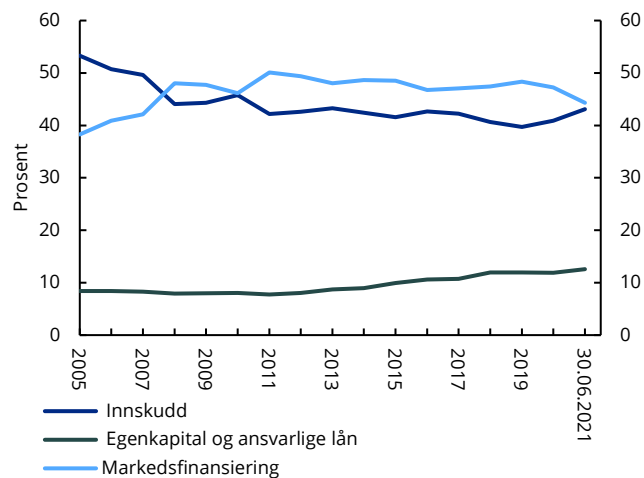
³ Jf Finanstilsynets rundskriv 4/2020 - Identifisering av misleghaldne engasjement

Figur 2.9 Innskuddsdekning for bankkonsern inkl. deleide OMF og for morbank, andeler av brutto utlån

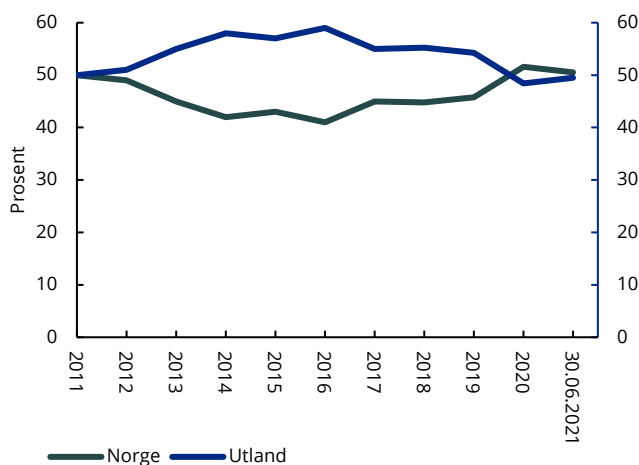
Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.10 Utvikling i markedsfinansiering, innskuddsfinansiering, og egenkapital og ansvarlige lån, andeler av forvaltningskapital

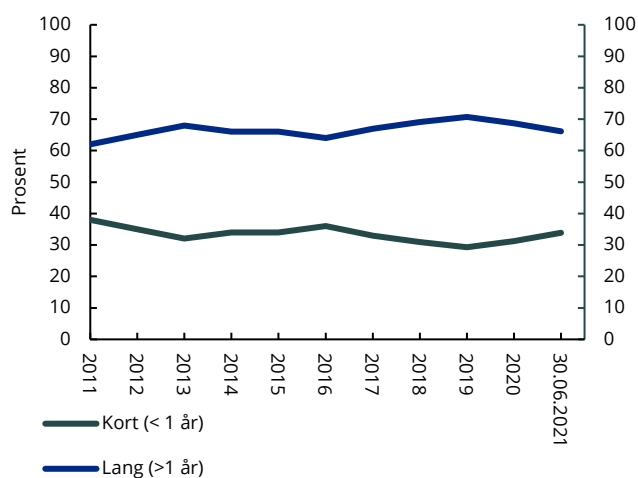
Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.11 Utvikling i andel markedsfinansiering fra utland/innland

Kilde: Finanstilsynet

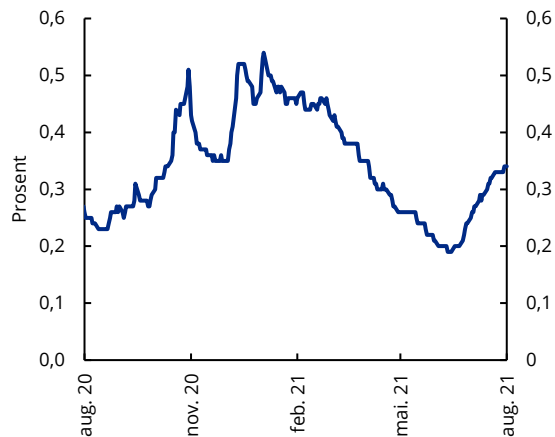
Figur 2.12 Utvikling i markedsfinansiering etter løpetid

Kilde: Finanstilsynet

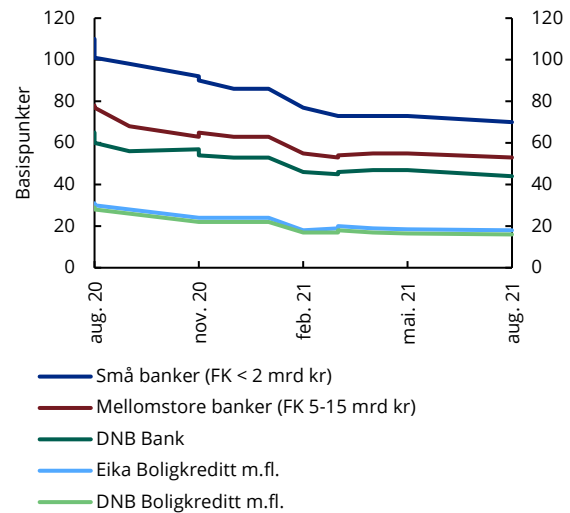
- Tre måneders NIBOR sank gjennom andre kvartal, men har siden kvartalets utløp økt noe igjen, se figur 2.13.
- Risikopåslagene på obligasjoner er lave historisk sett og har i løpet av 2021 vært på de laveste nivåene som er registrert i løpet av de siste ti årene, både for seniorobligasjoner og obligasjoner med fortrinnsrett, se figur 2.14.

Figur 2.13 Utvikling i 3mnd-NIBOR

Kilde: Thomson Reuters

Figur 2.14 Indikative påslag over 3mnd-NIBOR for seniorobligasjoner og OMF tom. uke 33/2021

Kilde: DNB Markets

Utenlandske bankers filialer

- Som for de norske bankene var tapene lave også for de utenlandske filialene i første halvår, og tilsvarte 0,1 prosent av utlånsvolumet (annualisert). I samme periode i 2020 var tapsnivået i filialer av utenlandske banker svært høyt, i stor grad drevet av tapsavsetninger på oljerelaterte eksponeringer i enkelte av de større filialene og tilsvarte 1,4 prosent av utlånsvolumet.
- Også utenlandske bankers filialer har betydelig lavere netto renteinntekter enn ett år tidligere, men de lave utlånstapene førte til et en betydelig bedring av filialenes resultat sammenlignet med første halvår i 2020, se tabell 2.3.

Tabell 2.3 Resultat for utenlandske bankers filialer⁴

	1.halvår 21		1.halvår 20	
	Mill.kr	% GFK	Mill.kr	% GFK
Netto renteinntekter	9 905	1,15	11 055	1,40
Andre inntekter	5 770	0,67	3 852	0,49
herav verdiendr. på fin. instr.	1 101	0,13	-428	-0,05
Driftskostnader	6 998	0,81	6 722	0,85
herav lønn og personalkostnader	3 130	0,36	2 945	0,37
Resultat før tap	8 677	1,01	8 185	1,04
Tap på utlån	1 191	0,14	9 953	1,26
Resultat før skatt	7 486	0,87	-1 768	-0,22

	30.06.2021	30.06.2020	
	Mrd.kr	Mrd.kr	Vekst
Forvaltningskapital	1 753	1 687	4,0
Brutto utlån til kunder (inkl. OMF-foretak)	1 403	1 370	2,5
Innskudd fra kunder	704	640	9,9

⁴ Tall for de 15 filialene som driver innskuddsvirksomhet.

2.2 OMF-foretak

- OMF-foretakene økte utlånene med 7,2 prosent i løpet av siste år, se tabell 2.4.
- Gjennomsnittlig overpantsettelse i foretakene var 33,7 prosent. Dette er en økning på 14,7 prosentpoeng sammenlignet med for et år siden. Mye av økningen er drevet av at OMF-foretakene har kjøpt tilbake obligasjoner som ble utstedt for å benytte som sikkerhet for ekstraordinære F-lån lagt ut av Norges Bank i 2020.
- Gjennomsnittlig belåningsgrad på utlån som inngår i sikkerhetsmassen har endret seg lite over tid, og var mellom 45 og 60 prosent for de fleste foretakene ved utgangen av andre kvartal.

Tabell 2.4 Balanseposter OMF-foretak (24 foretak)

	30.06.2021	30.06.2020	
	Mill. kr	Mill. kr	% vekst
Forvaltningskapital (sum gjeld og egenkapital)	1 954 651	1 917 249	2,0 %
Brutto utlån til kunder	1 796 072	1 675 685	7,2 %
herav utlån sikret med pant i bolig/næringseiendom	1 703 802	1 555 809	9,5 %
Fyllingssikkerhet	55 246	69 268	-20,2 %
Sum sikkerhetsmasse	1 794 684	1 738 747	3,2 %
Gjennomsnittlig overpantsettelse	33,7 %	19,0 %	
Gjeld stiftet v. utstedelse av oblig. m. fortrinnsrett	1 341 918	1 461 013	-8 %

2.3 Forbrukslån i banker og finansieringsforetak

- Finanstilsynets utvalgsundersøkelse av forbrukslånsmarkedet omfatter 32 banker og finansieringsforetak som tilbyr forbrukslån uten sikkerhet til personkunder. Både norske foretak (virksomhet i Norge og utlandet) og utenlandske filialer (virksomhet i Norge) inngår i utvalget.⁵
- Det har vært en sterk nedgang i utlånsvolumet i det norske markedet for forbrukslån de siste årene, se figur 2.15. Fra utgangen av første halvår 2020 til utgangen av første halvår 2021 falt utlånene med 12,5 prosent, se tabell 2.5. Utlånsvolumet er redusert for både norske foretak og utenlandske filialer. Etter justering for salg av porteføljer av misligholdte lån⁶ til finansieringsforetak var reduksjonen i det norske markedet 9 prosent siste tolv måneder.
- De totale forbrukslånene i utvalget, som inkluderer norske foretaks forbrukslån i utlandet (i hovedsak andre nordiske land), falt med 10 prosent siste tolv måneder. For det utenlandske markedet isolert ble utlånene redusert med 5 prosent. Flere norske banker har en betydelig andel av utlånene i andre nordiske land.
- Lønnsomheten for foretakene i utvalget samlet er noe redusert de siste årene, se figur 2.16, men er til tross for redusert låneetterspørsel, god i flere av foretakene. Resultatet i første halvår 2021 er på samme nivå som i første halvår i fjor. Det har vært en nedgang i netto renteinntekter sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Tapene utgjorde 2,1 prosent av forbrukslånene i første halvår 2021, som var 1,7 prosentpoeng lavere enn i samme periode i fjor. Det har vært en nedgang i tapsnivå for

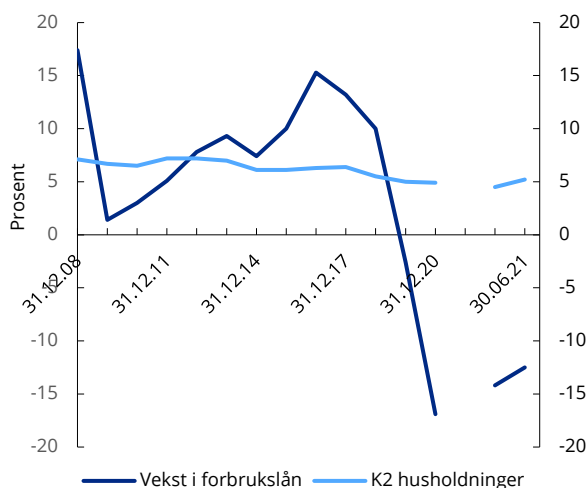
⁵ Lån uten sikkerhet i finansieringsforetak som kjøper porteføljer av misligholdte lån og lån fra utenlandske foretak som driver grensekryssende virksomhet, inngår ikke i Finanstilsynets utvalgsundersøkelse.

⁶ Justeringen innebærer at solgt volum i perioden 30.06.2020 – 30.06.2021 er lagt til samlet volum utestående per 30.06.2021.

de fleste foretakene i utvalget. For norske forbrukslånsbanker var tapene 3,3 prosent, en nedgang på 1,4 prosentpoeng fra første halvår i fjor.

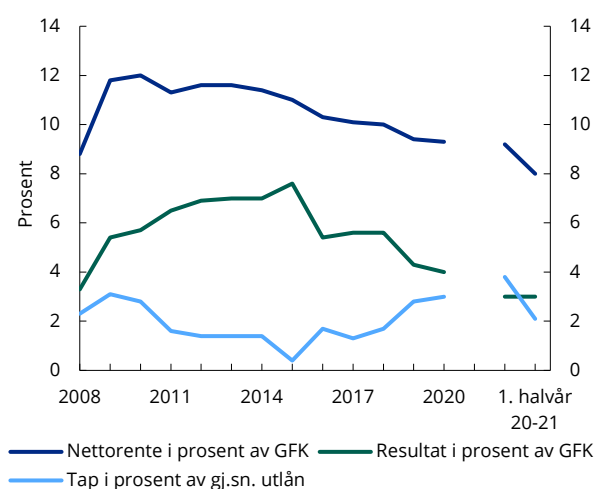
- Foretakene i utvalget solgte porteføljer til en pålydende verdi av 4,8 mrd. kroner i perioden 30. juni 2020 til 30. juni 2021, se figur 2.17. Av dette var 3,6 mrd. kroner utlån i Norge. Det har vært en svak oppgang i solgt volum siste tolv måneder sammenlignet med utgangen av første kvartal 2021.
- Volumet av misligholdte lån for foretakene samlet, var 22,5 mrd. kroner ved utgangen av første halvår 2021, omtrent samme volum som ett år tidligere, se figur 2.18. Det har vært en nedgang i volumet av misligholdte lån i det norske markedet, men en økning i misligholdt volum for norske foretaks utlån i andre nordiske land. Andelen misligholdte lån blant foretakene som inngår i Finanstilsynets undersøkelse, har økt til tross for salg av misligholdte porteføljer, se tabell 2.6 og figur 2.19. Ved utgangen av første halvår 2021 lå misligholdet på 14,8 prosent av utlånene, inkludert mislighold av forbrukslån gitt av norske foretak til kunder i utlandet. Dette var 1,4 prosent høyere enn ett år tidligere. For utlån gitt i Norge var misligholdsandelen på samme nivå som ett år tidligere med 13,2 prosent. Norske forbrukslånsbanker⁷ isolert, hadde en misligholdsandel på 22,7 prosent ved utgangen av første halvår 2021, når bankenes forbrukslån i utlandet inkluderes. Dette er 3,1 prosentpoeng høyere enn ved utgangen av første halvår 2020. Misligholdsandelen for utlån i Norge var 20,9 prosent, en økning på 1,3 prosent fra ett år tidligere. Andelen misligholdte lån i det norske markedet har flatet noe ut de siste kvartalene, se figur 2.20.

Figur 2.15 Tolv månedersvekst i forbrukslån i Norge og husholdningenes innenlandsgjeld (K2)

Kilde: Finanstilsynet og SSB (K2)

Figur 2.16 Resultatutvikling forbrukslån*

*Resultatutviklingen gjelder for totale forbrukslån i utvalget som inkluderer norske foretaks utlån i utlandet.

Kilde: Finanstilsynet

⁷ Forbrukslånsbanker er definert som spesialiserte banker hvor mer enn halvparten av utlånsporteføljen består av lån uten sikkerhet til personkunder. Per 1. halvår 2021 bestod gruppen av Bank Norwegian, Brabank, Eika Kreditbank, Instabank og Komplet Bank.

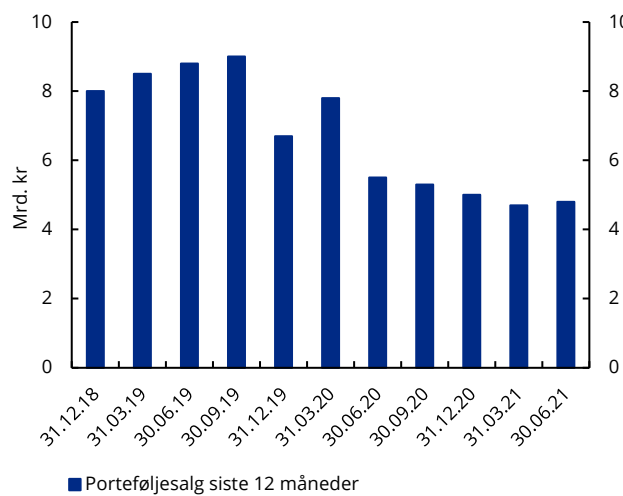
Tabell 2.5 Utviklingen i forbrukslån*

	Samlet utvalg		Norske forbrukslånsbanker	
	1. halvår 21	1. halvår 20	1. halvår 21	1. halvår 20
Forbrukslån per 30.06. Totalt (mill. kr)	144 950	160 572	60 274	65 395
Årsvekst %	-9,7	-3,4	-7,8	5,1
Forbrukslån per 30.06. Norge (mill. kr)	85 492	97 708	27 546	30 851
Årsvekst %	-12,5	-14,2	-10,7	-11,2
Tap i % av gj.sn. forbrukslån (annualisert)	2,1	3,8	3,3	4,7
Nettorente i % av GFK (annualisert)	8,0	9,2	7,8	9,5
Resultat ord. drift i % av GFK (annualisert)	3,0	3,0	2,5	2,9
Misligholdte lån over 90 dg, % av forbrukslån Totalt	14,8	13,4	22,7	19,6
Misligholdte lån over 90 dg, % av forbrukslån Norge	13,2	13,2	20,2	18,9

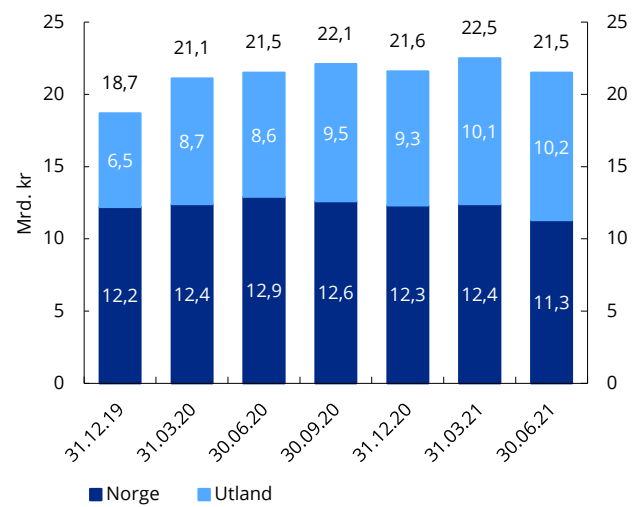
*Vekstratene er beregnet for sammenlignbart utvalg

Kilde: Finanstilsynet

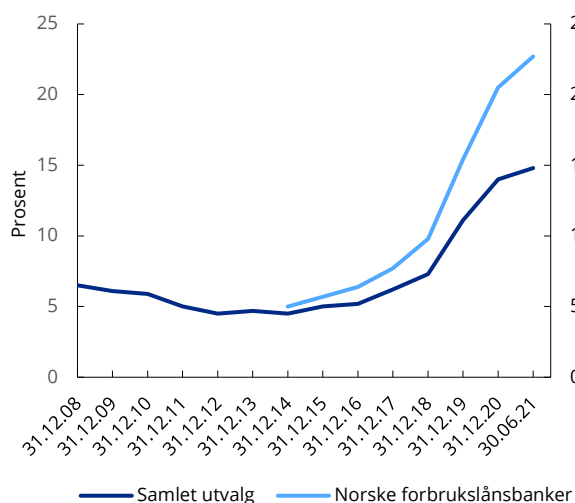
Figur 2.17 Solgte porteføljer av misligholdte forbrukslån siste 12 måneder*

*Inkludert porteføljer av norske foretaks forbrukslån i utlandet
Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.18 Misligholdt volum*

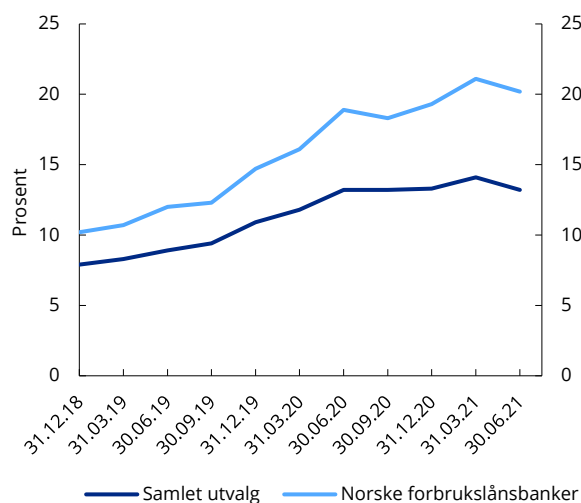
*Misligholdt volum for samlet utvalg
Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.19 Mislighold over 90 dager i prosent av forbrukslån totalt*

*Brutto mislighold for totale forbrukslån, inkludert norske foretaks utlån i utlandet.
Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.20 Kvartalsvis utvikling mislighold over 90 dager i prosent av forbrukslån Norge*

*Brutto mislighold for forbrukslån i det norske markedet
Kilde: Finanstilsynet

2.4 Finansieringsforetak

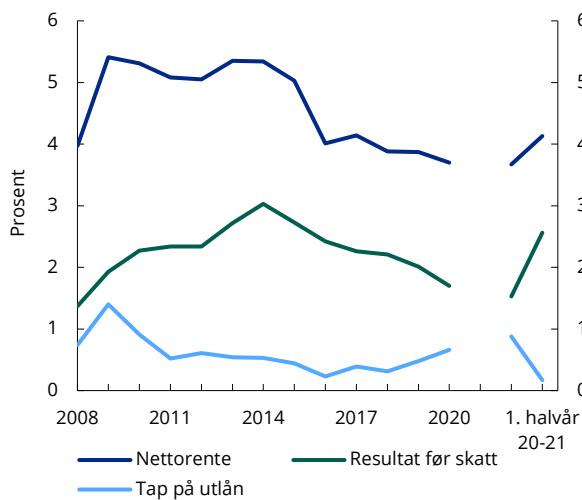
- Finansieringsforetakenes⁸ samlede resultat før skatt (annualisert) utgjorde 2,6 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital i første halvår 2021, som er 1,0 prosentpoeng høyere enn i første halvår i fjor, se tabell 2.6 og figur 2.21. De bokførte tapene i første halvår 2021 var klart lavere enn i samme periode året før. Målt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde tapene 0,17 prosent (annualisert), mot 0,89 prosent i samme periode i fjor.
- Egenkapitalavkastningen var 10,0 prosent i første halvår 2021, som er 3,7 prosentpoeng høyere enn i første halvår i fjor. Med unntak av inneværende år har det vært en gradvis nedgang i finansieringsforetakenes egenkapitalavkastning, se figur 2.22. Dette skyldes i stor grad strukturelle endringer i utvalget.⁹
- Finansieringsforetakenes samlede utlån økte med 2 prosent siste tolv måneder, se tabell 2.7. Leasing utgjorde om lag halvparten av finansieringsforetakenes utlån ved utgangen av første halvår 2021.
- For finansieringsforetak med leasing og bilfinansiering som kjernevirksomhet utgjorde resultat før skatt 2,2 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital, en økning på 0,8 prosentpoeng fra utgangen av første halvår i fjor, se tabell 2.8. Det har vært en liten økning i netto renteinntekter og en klar nedgang i tap på utlån. Samlede utlån økte med i underkant av 2 prosent, mens leasingvolumet falt med 1 prosent.

⁸ Utvalget omfatter 28 norske foretak med leasing, bilfinansiering, factoring og forbrukslån som hovedvirksomhet. Foretak som driver samme type virksomhet, men har konsesjon som kredittforetak, inngår også i utvalget. I tillegg inngår finansieringsforetak som kjøper porteføljer av misligholdte lån.

⁹ Over tid har det blitt mindre innslag av foretak med forbrukslån som hovedvirksomhet i utvalget. Dette skyldes at enkelte av foretakene har blitt utenlandske filialer, og at norske konsern har flyttet porteføljer fra finansieringsforetak til bank.

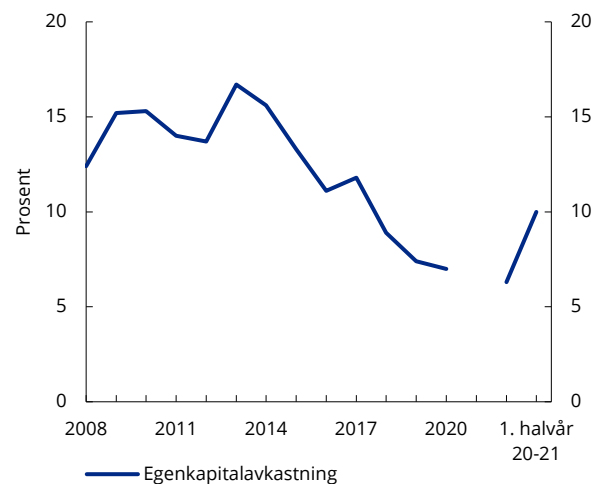
- Foretak som kjøper porteføljer av misligholdte lån og fordringer hadde et resultat før skatt som tilsvarte 9,5 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital, se tabell 2.9. Dette var 4,9 prosentpoeng høyere enn i samme periode i fjor. Resultatutviklingen er påvirket av høyere renteinntekter i foretakene. Dette skyldes en økning i innbetalinger på porteføljene sammenlignet med første halvår i fjor. I tillegg har flere foretak foretatt en oppskrivning av forventede fremtidige innbetalinger. Dette er ført som en oppjustering av renteinntekter. De balanseførte utlånene i foretakene økte med 7 prosent fra utgangen av første halvår 2020 til utgangen av første halvår 2021.

Figur 2.21 Resultatutvikling, finansieringsforetak

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.22 Egenkapitalavkastning, finansieringsforetak

Kilde: Finanstilsynet

Tabell 2.6 Resultatposter finansieringsforetak totalt

	1. halvår 2021		1. halvår 2020	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Netto renteinntekter	3 517	4,13	3 068	3,67
Andre inntekter	162	0,19	282	0,33
herav verdiendr. finansielle instrumenter	3	0,00	10	0,01
Andre kostnader	1 176	1,38	1 172	1,41
herav lønn og personalkostnader	634	0,74	603	0,72
Driftsresultat før tap	2 333	2,74	2 024	2,42
Bokførte tap på utlån	148	0,17	739	0,88
Resultat før skatt	2 184	2,56	1 283	1,53
Skattekostnad	510	0,60	267	0,32
Resultat etter skatt	1 674	1,97	1 015	1,21
Egenkapitalavkastning	10,0 %		6,3 %	

Kilde: Finanstilsynet

Tabell 2.7 Balanseposter finansieringsforetak totalt

	30.06.2021		30.06.2020		
	Mill. kr	% br. utlån	Mill. kr	% br. utlån	% vekst
Forvaltningskapital (sum gjeld og egenkapital)	174 333		171 436		1,7
Brutto utlån til kunder	173 036		169 739		1,9
herav utlån vurdert til amortisert kost	172 860		169 572		1,9
Tapsnedskrivninger på utlån til amortisert kost	-4 551	-2,6	-4 457	-2,6	
herav Steg 1 (IFRS)	-700	-0,4	-623	-0,4	
herav Steg 2 (IFRS)/Gruppenedskr. (NGAAP)	-2 485	-1,4	-2 423	-1,4	
herav steg 3 (IFRS)/Individuelle nedskr. (NGAAP)	-1 367	-0,8	-1 411	-0,8	
Brutto misligholdte lån over 90 dager	15 687	9,1	14 923	8,8	
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	103 043		105 029		-1,9

Kilde: Finanstilsynet

Tabell 2.8 Hovedposter for foretak med leasing/bilfinansiering som virksomhet

	1. halvår 2021		1. halvår 2020	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Netto renteinntekter	2 369	3,25	2 278	3,15
Driftsresultat før tap	1 666	2,29	1 607	2,22
Bokførte tap på utlån	96	0,13	624	0,86
Resultat før skatt	1 570	2,16	982	1,36
Skattekostnad	364	0,50	200	0,28
Resultat etter skatt	1 207	1,66	782	1,08

	30.06.2021		30.06.2020		
	Mill. kr	% br. utlån	Mill. kr	% br. utlån	% vekst
Brutto utlån til kunder	149 231		146 908		1,6
Herav leasing	86 063		87 100		-1,2
Brutto misligholdte lån over 90 dager	2 539	1,7	2 761	1,9	

Kilde: Finanstilsynet

Tabell 2.9 Hovedposter for foretak som kjøper misligholdte lån og fordringer

	1. halvår 2021		1. halvår 2020	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Netto renteinntekter	662	11,12	272	5,86
Driftsresultat før tap	552	9,27	243	5,24
Bokførte tap på utlån	-13	-0,22	26	0,57
Resultat før skatt	564	9,49	215	4,64
Skattekostnad	141	2,37	54	1,17
Resultat etter skatt	423	7,11	161	3,46

	30.06.2021		30.06.2020		
	Mill. kr	% br. utlån	Mill. kr	% br. utlån	% vekst
Brutto utlån til kunder	13 137		12 248		7,3
Brutto misligholdte lån over 90 dager	12 883	98,1	11 892	97,1	

Kilde: Finanstilsynet

3 Forsikringsforetak og pensjonskasser

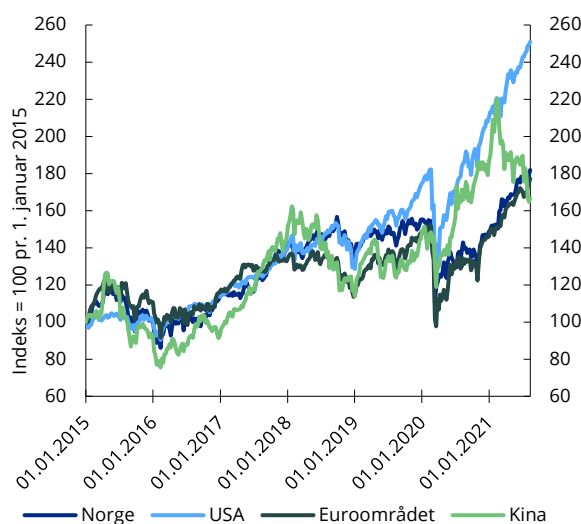
3.1 Livsforsikringsforetak

Kapittelet tar for seg utviklingen i samtlige 11 norske livsforsikringsforetak.

Avkastning og resultat

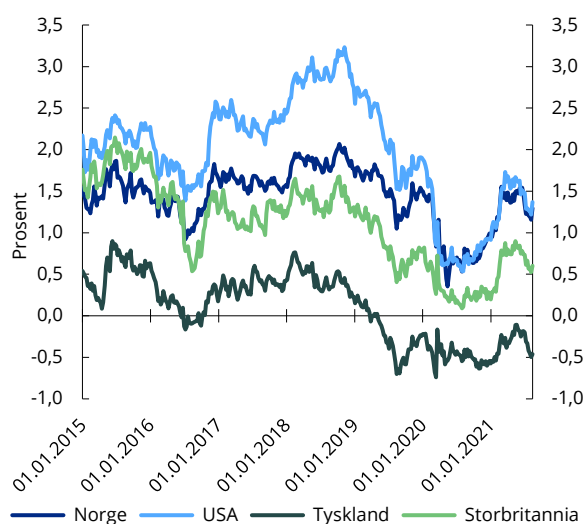
- Den positive kursutviklingen i aksjemarkedene i første halvår 2021 bidro til en bedring i livsforsikringsforetakenes avkastning og resultater sammenlignet med første halvår 2020, da det var et betydelig aksjeprisfall etter utbruddet av koronapandemien, se figur 3.1. De lange rentene har økt så langt i 2021 og rentenivået er en del høyere enn per 30. juni 2020, se figur 3.2.

Figur 3.1 Aksjeindekser utvalgte land

Kilde: Refinitiv. Siste observasjonsdato 12.08.21

Figur 3.2 Rente på 10-årige statsobligasjoner

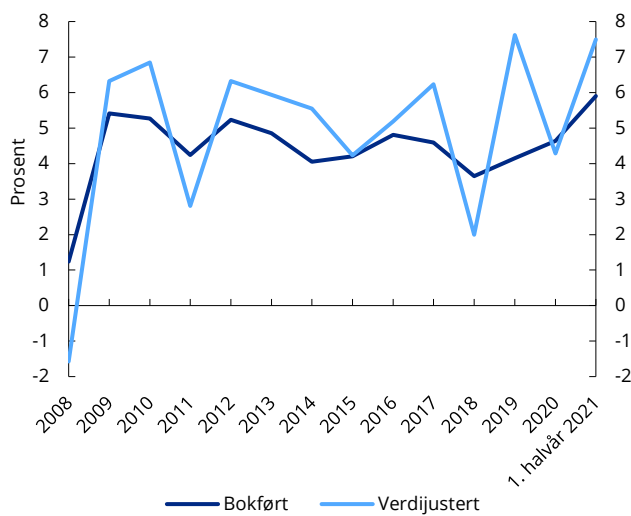
Kilde: Refinitiv. Siste observasjonsdato 12.08.21

- Den verdijusterte avkastningen i kollektivporteføljen, som inkluderer de urealiserte verdiendringene, var 7,5 prosent i første halvår 2021¹⁰, se figur 3.3. Det er en økning fra 0,3 prosent i første halvår 2020. Livsforsikringsforetakenes kursreguleringsfond økte med 12 mrd. kroner i første halvår 2021, mot en reduksjon på 13 mrd. kroner i første halvår 2020, se tabell 3.1.
- Forfalte bruttopremier økte fra 51 mrd. kroner (5,9 prosent av GFK) i første halvår 2020 til 78 mrd. kroner (9,1 prosent av GFK) i første halvår 2021. Premieveksten har blant annet sammenheng med reguleringspremier for lønnsvekst og grunnbeløpet i folketrygden. Fastsettelsen av grunnbeløpet i trygdeoppgjøret skjedde våren 2021, mens dette var utsatt til høsten i 2020 og var følgelig ikke inkludert som en del av forfalte premier i første halvår 2020.
- Bokført avkastning i kollektivporteføljen var 5,9 prosent i første halvår 2021, opp fra 2,9 prosent i samme periode i fjor.
- Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen utgjorde 44,1 mrd. kroner (5,2 prosent av GFK) i første halvår 2021, opp fra 1,7 mrd. kroner (0,2 prosent av GFK) i samme periode i fjor. Verdiøkning på aksjer, renteinntekter, samt realisert gevinst på derivater bidro mest til investeringsinntektene i første halvår 2021, se figur 3.4.

¹⁰ Alle avkastningstall og nøkkeltall hvor resultatposter ses i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital er annualisert.

- Livsforsikringsforetakene samlet hadde en positiv verdiendring på eiendom, som inkluderer valutakurseffekter, på 3 mrd. kroner i første halvår 2021, mot en verdiøkning på 0,5 mrd. kroner i samme periode i 2020.
- Avkastningen i investeringsporteføljen var på 15,7 prosent i første halvår 2021.
- Livsforsikringsforetakenes forsikringstekniske resultat var på 3,2 mrd. kroner (0,4 prosent av GFK) i første halvår 2021, opp fra -2 mrd. kroner (-0,2 prosent av GFK) i samme periode i fjor.
- Totalresultatet økte fra 0,7 mrd. kroner (0,1 prosent av GFK) i første halvår 2020 til 5,3 mrd. kroner (0,6 prosent av GFK) i første halvår 2021.

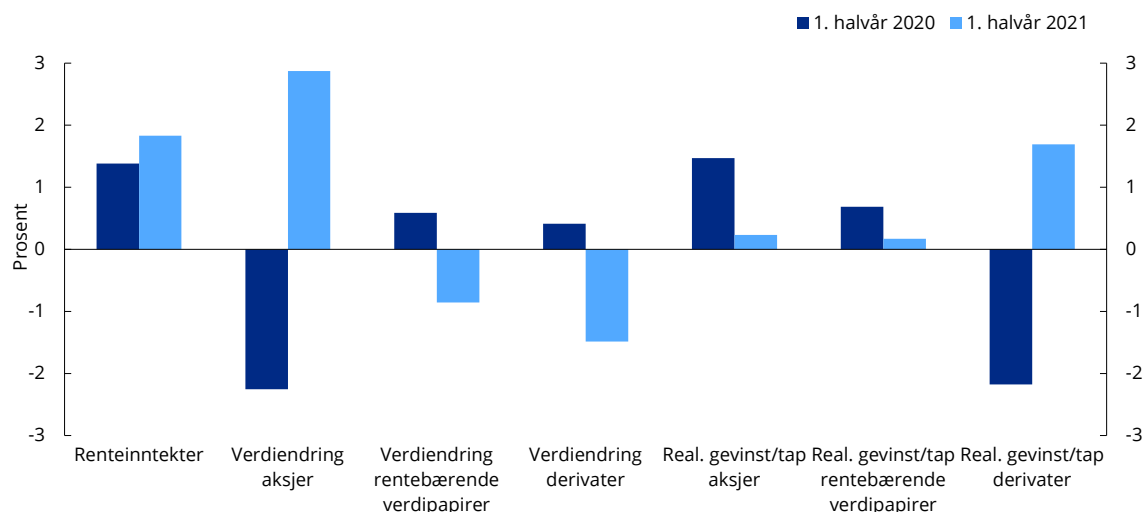
Figur 3.3 Avkastning i kollektivporteføljen

Tabell 3.1 Utvalgte resultatposter for livsforsikringsforetakene

	1. halvår 2021		1. halvår 2020	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Forfalte bruttopremier	77 688	9,1	50 829	5,9
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	44 064	5,2	1 658	0,2
herav renteinntekter og utbytte på finansielle eiendeler	15 565	1,8	11 868	1,4
herav gevinster ved realisasjon	17 109	2,0	-3 556	-0,4
herav verdiendringer	5 813	0,7	-10 206	-1,2
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	40 112	4,7	-14 254	-1,7
Utbetalte erstatninger	-32 618	-3,8	-33 235	-3,9
Endring i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	-39 252	-4,6	7 205	0,8
herav endring i kursreguleringsfond	-12 143	-1,4	13 114	1,5
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	-17 453	-2,1	-4 846	-0,6
Resultat fra kundeporteføljene (teknisk regnskap)	3 183	0,4	-1 969	-0,2
Resultat fra selskapsporteføljen (ikke-teknisk regnskap)	2 984	0,4	1 977	0,2
Resultat før skatt	6 167	0,7	9	0,0
Endringer i kursreguleringsfond	12 143	1,4	-13 114	-1,5
Verdijustert resultat før skatt	18 311	2,2	-13 106	-1,5
Totalresultat (etter skatt og andre inntekter og kostnader)	5 309	0,6	716	0,1

Figur 3.4 Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen, prosent av GFK

Balanse

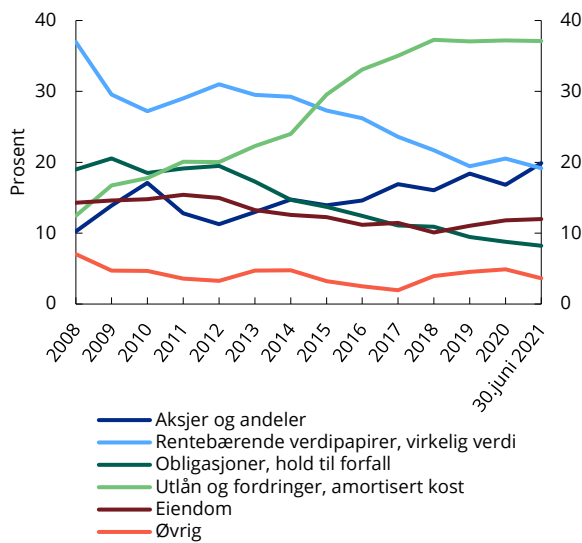
- Livsforsikringsforetakenes totale forvaltningskapital økte med 13 prosent det siste året til 1 951 mrd. kroner, se tabell 3.2.
- Kollektivporteføljen utgjorde 63 prosent av forvaltningskapitalen, ned fra 68 prosent per 30. juni 2020. Utlån og fordringer til amortisert kost utgjør den største andelen av investeringene i kollektivporteføljen med 37 prosent, se figur 3.5. Aksjeandelen økte med fem prosentpoeng det siste året og var 20 prosent per 30. juni 2021. I samme periode er både andelen obligasjoner til virkelig verdi og hold til forfall obligasjoner redusert med henholdsvis to og ett prosentpoeng. Fra utgangen av 2020 er økningen i aksjeandelen på tre prosentpoeng.
- I investeringsvalgporteføljen var aksjeandelen 66 prosent for livsforsikringsforetakene samlet per 30. juni 2021, se figur 3.6. Det er en økning på 10 prosentpoeng fra 30. juni 2020. Fra utgangen av 2020 har aksjeandelen økt med tre prosentpoeng.

Tabell 3.2 Utvalgte balanseposter for livsforsikringsforetakene

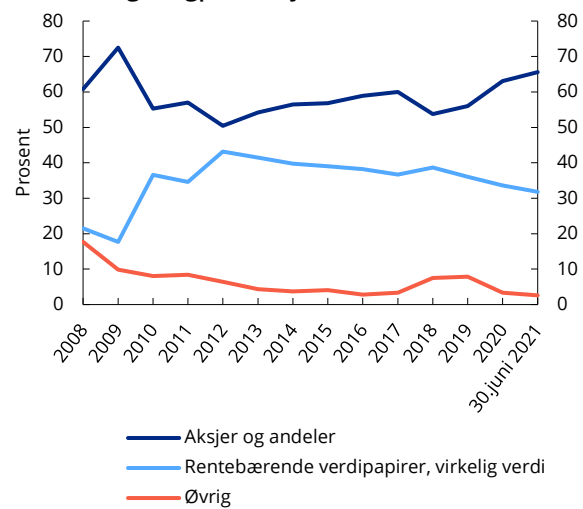
	30.06.2021		30.06.2020	
	Mill. kr	% av FK	Mill. kr	% av FK
Bygninger og faste eiendommer (inkl. eiendomsselskaper)	156 734	8,0	135 980	7,9
Finansielle eiendeler til amortisert kost	606 574	31,1	599 494	34,7
Finansielle eiendeler til virkelig verdi	1 080 764	55,4	891 227	51,6
herav aksjer og andeler	599 249	30,7	398 383	23,1
herav rentebærende verdipapirer	465 926	23,9	452 700	26,2
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	1 951 173	100,0	1 725 758	100,0
herav eiendeler i selskapsporteføljen	181 670	9,3	159 900	9,3
herav eiendeler i kollektivporteføljen	1 236 286	63,4	1 165 514	67,5
herav eiendeler i investeringsvalgporteføljen	531 560	27,2	398 829	23,1
Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	1 238 185	63,5	1 139 472	66,0
herav premiereserve	997 081	51,1	977 313	56,6
herav tilleggsavsetninger	73 455	3,8	63 012	3,7
herav kursreguleringsfond	99 951	5,1	74 272	4,3

Figur 3.5 Investeringer i kollektivporteføljen.

Andeler

Figur 3.6 Investeringer i investeringsvalgporteføljen. Andeler

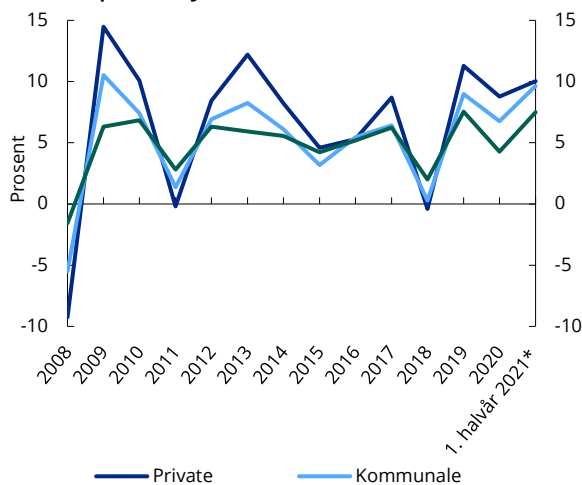
3.2 Pensjonskasser

Omtalen omfatter de 49 største pensjonskassene, herunder 22 private og 27 kommunale pensjonskasser, av totalt 81 pensjonskasser.

Avkastning og resultat

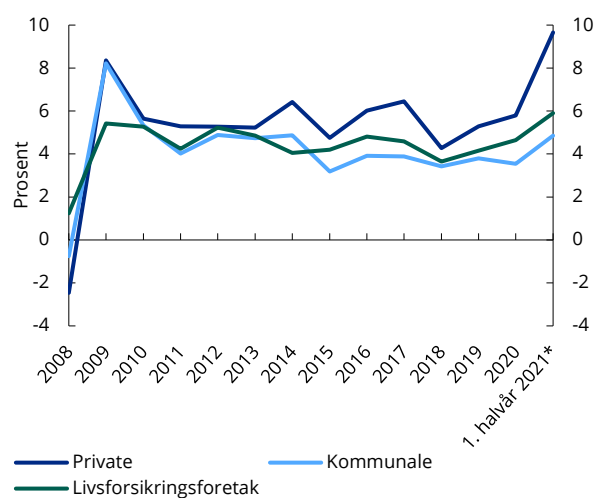
- Den verdijusterte avkastningen i kollektivporteføljen, som inkluderer de urealiserte verdiendringene, var 9,9 prosent, opp fra -0,0 prosent i første halvår 2020. Verdiøkning på aksjer er hovedårsaken til bedringen i avkastningen. Bokført avkastning var 7,5 prosent i første halvår 2021.
- For private og kommunale pensjonskasser var den verdijusterte avkastningen henholdsvis 10,0 prosent og 9,6 prosent i første halvår 2021, se figur 3.7. Den bokførte avkastningen var 9,7 prosent for private og 4,9 prosent for kommunale pensjonskasser, se figur 3.8.

Figur 3.7 Verdijustert avkastning i kollektivporteføljen

* Annualisert

Figur 3.8 Bokført avkastning i kollektivporteføljen

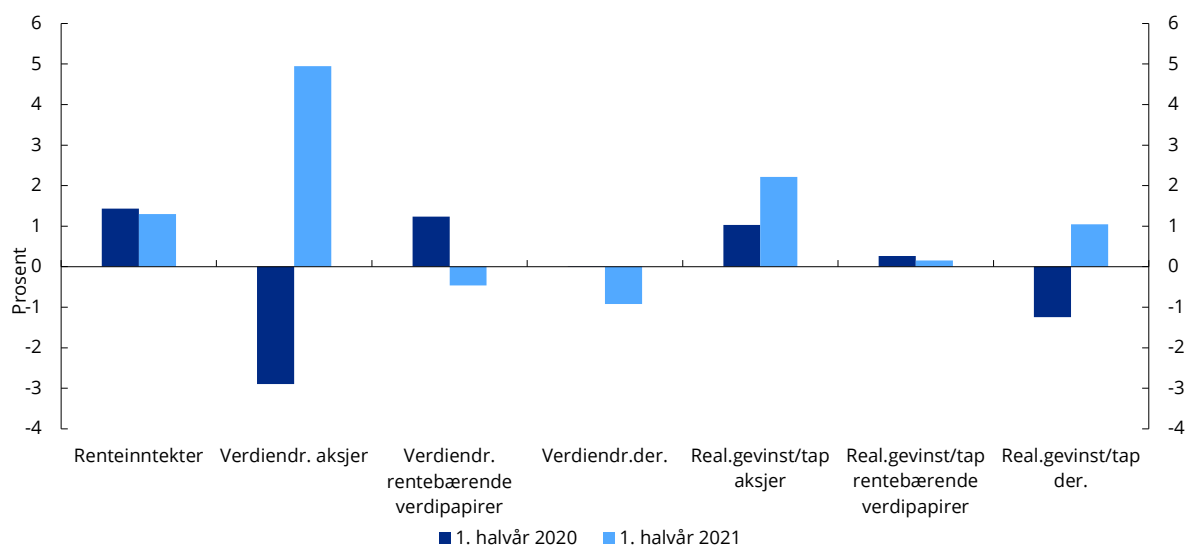

- Høyere inntekter fra verdiendringer på aksjer var hovedårsaken til at netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen økte i første halvår 2021 sammenlignet med samme periode i 2020, se tabell 3.3 og figur 3.9. Verdiøkningen på aksjer var større for kommunale pensjonskasser enn de private, mens inntektene fra realisasjon av aksjer og derivater var størst for private pensjonskasser, se figur 3.10.
- Kursreguleringsfondet økte med 7 mrd. kroner i første halvår 2021, mot en reduksjon på 3 mrd. kroner i første halvår 2020.
- Pensjonskassenes resultat før skatt var på 5,4 mrd. kroner (2,7 prosent av GFK) i første halvår 2021, opp fra 299 mill. kroner (0,2 prosent av GFK) i samme periode i 2020.

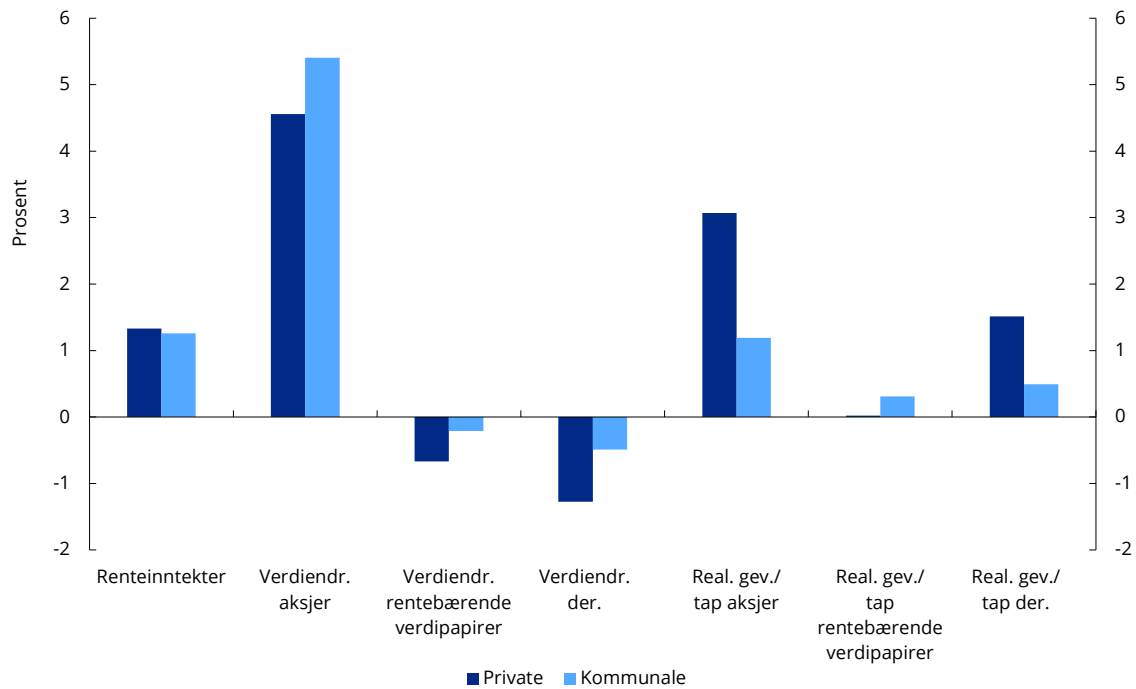
Tabell 3.3 Utvalgte resultatposter for pensjonskassene

	1. halvår 2021		1. halvår 2020	
	Mill. kr.	% av GFK	Mill. kr.	% av GFK
Premieinntekter mv.	11 162	5,5	13 781	7,5
herav forfalte premier, brutto	10 190	5,0	7 158	3,9
herav overføring av premieres. fra andre forsikringsforetak og pensj.foret.	1 015	0,5	6 609	3,6
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	17 221	8,5	79	0,0
herav renteinntekter og utbytte på finansielle eiendeler	2 627	1,3	2 631	1,4
herav gevinster ved realisasjon	7 004	3,5	13	0,0
herav verdiendringer	7 283	3,6	-3 012	-1,6
Ubetalte pensjoner	-4 786	-2,4	-4 636	-2,5
Endring i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	-15 306	-7,6	-7 571	-4,1
Midler tilordnet forsikringskontraktene -kontraktsfastsatte forpliktelser	-4 569	-2,3	-627	-0,3
Resultat av teknisk regnskap (kundeporteføljene)	3 784	1,9	250	0,1
Resultat av ikke-teknisk regnskap (selskapsporteføljen)	1 608	0,8	49	0,0
Resultat før skatt	5 391	2,7	299	0,2
Endring i kursreguleringsfond	7 168	3,5	-3 037	-1,7
Verdijustert resultat før skatt	12 559	6,2	-2 738	-1,5
Totalresultat (etter skatt og andre inntekter og kostnader)	5 350	2,6	246	0,1

Figur 3.9 Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen, prosent av GFK

Figur 3.10 Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen i private og kommunale pensjonskasser i første halvår 2021, prosent av GFK

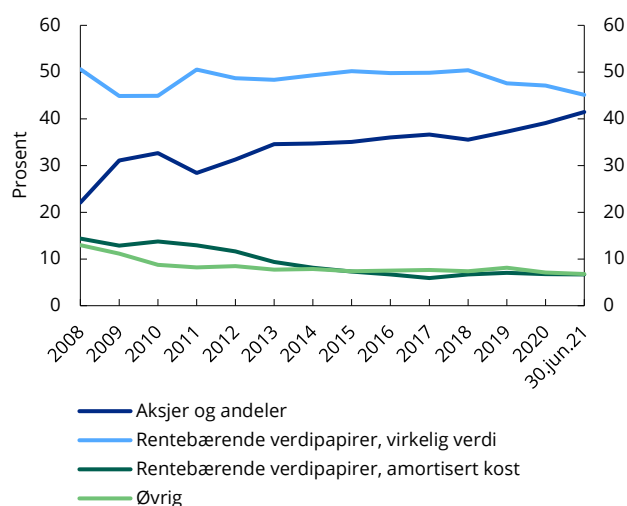
Balanse

- Forvaltningskapitalen til de 49 største pensjonskassene som rapporterer nøkkeltall, økte med 12 prosent til 425 mrd. kroner det siste året, se tabell 3.4.
- Kollektivporteføljen utgjorde 85 prosent av forvaltningskapitalen.
- Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi utgjorde den største andelen av investeringene i kollektivporteføljen med 45 prosent, se figur 3.11.
- Aksjeandelen i kollektivporteføljen økte med om lag to prosentpoeng i første halvår 2021, til 41 prosent.
- For private og kommunale pensjonskasser økte aksjeandelen i kollektivporteføljen med hhv. tre og to prosentpoeng til 45 prosent og 38 prosent.

Tabell 3.4 Utvalgte balanseposter for pensjonskassene

	30.06.2021		30.06.2020	
	Mill kr.	% av FK	Mill kr.	% av FK
Bygninger og faste eiendommer (inkludert eiendomsselskaper)	20 789	4,9	19 242	5,1
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost	26 037	6,1	24 531	6,5
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi:	371 520	87,5	327 152	86,6
herav aksjer og andeler	169 015	39,8	134 644	35,6
herav rentebærende verdipapirer	193 727	45,6	184 781	48,9
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	424 704	100,0	377 689	100,0
herav selskapsportefølje	53 326	12,6	45 510	12,0
herav investeringer i kollektivporteføljen	359 125	84,6	320 003	84,7
herav investeringer i investeringsvalgporteføljen	12 253	2,9	12 174	3,2
Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	350 664	82,6	316 685	83,8
herav premiereserve mv.	253 891	59,8	248 694	65,8
herav tilleggsavsetninger	19 976	4,7	18 901	5,0
herav kursreguleringsfond	64 456	15,2	42 171	11,2

Figur 3.11 Investeringer i kollektivporteføljen. Andeler

3.3 Skadeforsikringsforetak

De aggregerte størrelsene i omtalen av resultat og balanse i det følgende gjelder alle skadeforsikringsforetak med unntak av egenforsikringsforetak (captives), sjøforsikringsforetakene Gard og Skuld, og Den Norske Krigsforsikring for Skib Gjensidig Forening. Omtalen omfatter i alt 37 skadeforsikringsforetak.

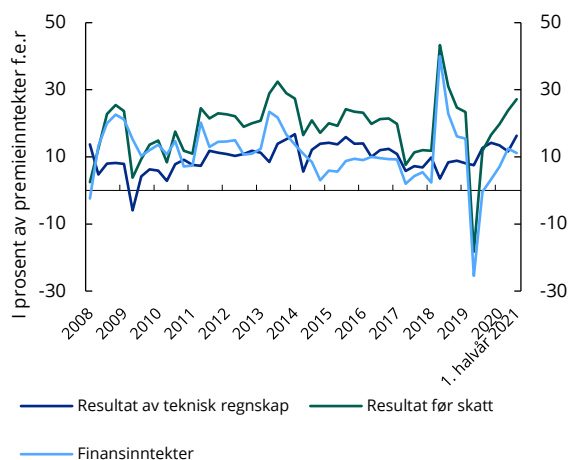
Resultat

- Skadeforsikringsforetakenes resultat før skatt økte med 4,6 mrd. kroner sammenlignet med første halvår 2020, til 7,7 mrd. kroner. Målt som andel av premieinntektene for egen regning økte resultatet fra 11,8 til 27,2 prosent, se tabell 3.5 og figur 3.12. Resultatet i forsikringsdriften økte med 1,3 mrd. kroner, mens finansresultatet gikk fra -0,2 til 3,1 mrd. kroner etter en oppgang i aksjemarkedene og økte inntekter fra realisasjon av aksjer sammenlignet med samme periode i fjor, se figur 3.13.
- Både samlet kostnadsprosent og samlet skadeprocent ble bedret sammenlignet med første halvår 2020. Bedringen kan forklares av kombinasjonen premievekst og lav vekst i erstatningsutbetalingene som følge av vedvarende smitteverntiltak og redusert aktivitetsnivå i befolkningen under koronapandemien. Kombinertprosent for egen regning ble redusert fra 88,0 til 84,4 prosent, se figur 3.14.
- Figur 3.15 viser samlet skadeprocent og samlet kostnadsprosent for de to største skadeforsikringsforetakene og to grupper av foretak. Økningen i samlet kostnadsprosent for gruppen øvrige foretak med forvaltningskapital under 1 mrd. kroner har sammenheng med premiefall i gruppen.

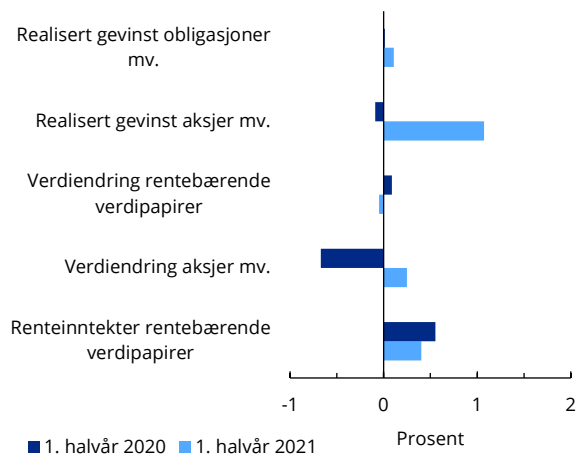
Tabell 3.5 Utvalgte resultatposter for skadeforsikringsforetakene

	30.06.2021		30.06.2020	
	Mill. kr	% av premie	Mill. kr	% av premie
Premieinntekter for egen regning	28 469		26 641	
Erstatningskostnader for egen regning	19 014	66,8	18 672	70,1
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	4 841	17,0	4 654	17,5
Resultat av teknisk regnskap	4 649	16,3	3 376	12,7
Netto inntekter fra investeringer	3 166	11,1	-100	-0,4
herav renteinntekt og utbytte på finansielle eiendeler	964	3,4	1 132	4,2
herav verdiendringer	330	1,2	-939	-3,5
herav gevinster ved realisasjon	2 071	7,3	-172	-0,6
Resultat av ikke-teknisk regnskap	3 092	10,9	-223	-0,8
Resultat før skattekostnad	7 740	27,2	3 153	11,8

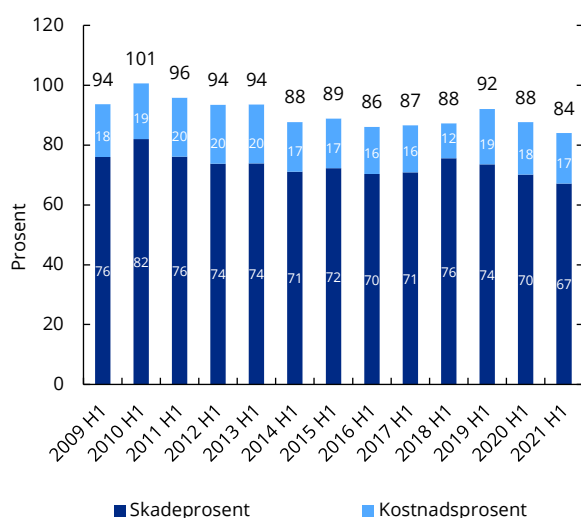
Figur 3.12 Resultater i skadeforsikringsforetakene samlet. Prosent av premieinntektene f.e.r., hittil i år

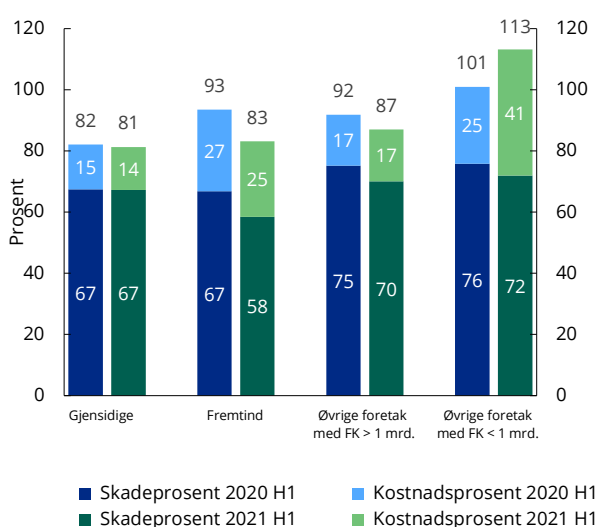
Figur 3.13 Netto inntekter fra investeringer, prosent av GFK

Figur 3.14 Sum av skade- og kostnadsprosent f.e.r. for skadeforsikringsforetakene samlet (kombinertprosent)

Figur 3.15 Skade- og kostnadsprosent f.e.r. (kombinertprosent) for de to største norske skadeforsikringsforetakene og grupper av øvrige norske foretak

I beregningen av kostnadsprosent for foretak med forvaltningskapital under én mrd. kroner er brannkassenes kostnader i post 5 i resultatoppstillingen utelatt.

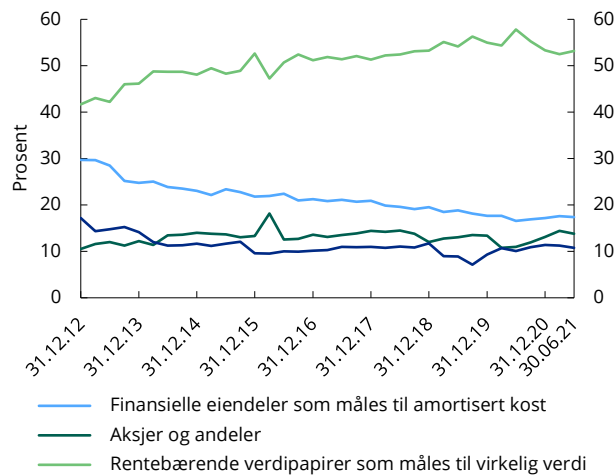
Balanse

- Skadeforsikringsforetakenes forvaltningskapital økte med 3 prosent, til 164 mrd. kroner, det siste året.
- Sammensetningen av investeringene har endret seg noe i første halvår 2021. Aksjer og obligasjoner utgjorde henholdsvis 14 og 53 prosent av investeringene per 30. juni 2021, se figur 3.16. Ved utgangen av 2020 var andelen aksjer og obligasjoner henholdsvis 13 og 53 prosent. De tilsvarende andelenene per 30. juni 2020 var henholdsvis 11 og 58 prosent.

Tabell 3.6 Utvalgte balanseposter for skadeforsikringsforetakene

	30.06.2021		30.06.2020	
	Mill. kr	% av FK	Mill. kr	% av FK
Investeringer	121 202	73,8	118 529	74,1
Bygninger og andre faste eiendommer	1 499	0,9	1 312	0,8
Datterforetak, tilknyttet foretak og felleskontrollerte foretak	13 018	7,9	11 960	7,5
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	21 112	12,9	19 640	12,3
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	85 572	52,1	85 618	53,5
Aksjer og andeler	16 731	10,2	12 984	8,1
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	64 490	39,3	68 519	42,9
Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser	7 917	4,8	7 130	4,5
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	164 297	100,0	159 897	100,0
Egenkapital	53 810	32,8	53 537	33,5
Forsikringsforpliktelser brutto	85 197	51,9	83 734	52,4
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	31 598	19,2	29 813	18,6
Brutto erstatningsavsetning	52 792	32,1	53 082	33,2

Figur 3.16 Skadeforsikringsforetakenes investeringer.
Prosent av samlede investeringer

4 Vedlegg

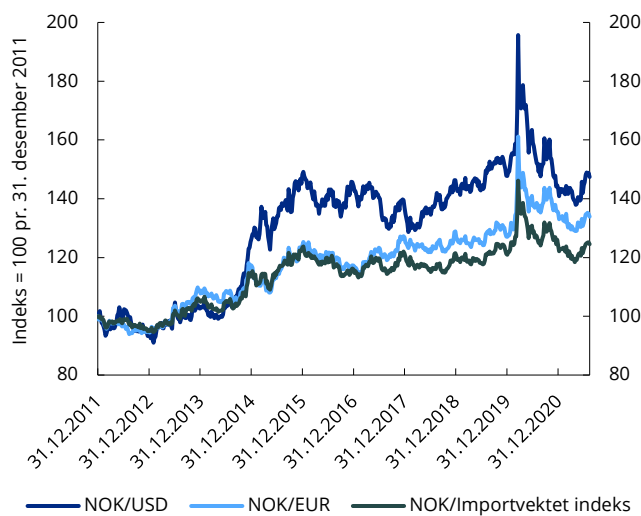
4.1 Makroøkonomiske størrelser

Tabell 4.1: Nøkkeltall norsk økonomi

	2. kv. 20	3. kv. 20	4. kv. 20	1. kv. 21	2. kv. 21
BNP	-4,6	4,3	0,8	-0,6	1,1
BNP Fastlands-Norge	-5,8	4,9	2,0	-1,0	1,4
Boligpriser	3,5	5,8	8,7	12,5	10,1
K3	5,6	5,2	4,4	3,9	3,5
K3 utenlandsgjeld	9,5	7,8	2,8	-0,3	-3,1
K2	4,6	4,6	4,8	5,0	5,3
K2 husholdninger	4,5	4,7	4,9	4,8	5,2
K2 ikke-finansielle foretak	4,0	3,3	3,8	4,3	4,6
Arbeidsledighet (AKU)	4,6	5,4	4,8	5,0	5,1

Vekstratene for BNP (vekst fra foregående kvartal) er sesongjusterte kvartalstall. Arbeidsledigheten er nivå-tall for gjennomsnittet av kvartalet. (Fra 2021 er det nytt spørreskjema for Arbeidskraftundersøkelsen (AKU), som kan gi brudd i statistikken.) De øvrige tallene er tolv måneders vekst ved utgangen av perioden. Kilder: Statistisk sentralbyrå, Eiendom Norge, Eiendomsverdi og Finn.no

Figur 4.1: Valutakursutvikling

Kilde: Refinitiv. Siste observasjonsdato 13.08.21

Tabell 4.2: Utvikling i verdipapir- og valutamarkedet

		Nivå	Endr. i basispkt (renter) og % (aksjer og valuta)		
		13.08.2021	2020	2. kv. 2021	1.1-13.8
Aksjemarkeder	Norge		-3,4	6,1	22,7
	USA		21,4	8,9	19,5
	Euroområdet		-0,4	6,2	21,5
	Verden		16,5	7,9	17,6
	Japan		9,2	0,2	9,7
Statsrenter 10 år	Norge	1,32	-61	-10	35
	USA	1,30	-100	-30	39
	Tyskland	-0,47	-39	9	11
Pengemarkedsrenter 3 mnd	Norge	0,35	-135	-18	-14
	USA	0,12	-167	-5	-11
	Euroområdet	-0,55	-16	0	-1
Swaprenter Norge	2 år	1,12	-140	16	54
	5 år	1,45	-105	2	50
	10 år	1,56	-78	-18	28
Valutakurser	NOK/EUR	10,37	6,2	1,7	-1,0
	NOK/USD	8,80	-2,6	0,8	2,7
	Imp.vektet				
	NOK	111,15	2,5	2,0	0,3

Kilde: Refinitiv

